

ANABİLİM DALIMIZ TARAFINDAN OTOPSİLERİ YAPILAN İNTİHAR OLGULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Özlem EREL¹, Ufuk KATKICI¹, Musa DİRLİK¹, M.Selim ÖZKÖK¹

ÖZET

Amaç: Anabilim Dalımız tarafından 1999-2003 yılları arasında otopsileri yapılan 47 intihar olgusu ele alınarak, seçilen yöntem, yaş gruplarına göre dağılım ve ölüm nedenlerinin saptanması amaçlanmıştır.

Yöntem: Anabilim Dalımız tarafından yapılan otopsilerin, mevcut kayıtlarının retrospektif olarak incelenmesi sonucunda 47 intihar olgusuna ait veriler SPSS for Windows programına işlenerek, istatistiksel sonuçlar ve tablolar elde edilmiştir.

Bulgular: Seçilen intihar yöntemleri arasında en sık ası görüldü. Bunu da ateşli silah kullanımı izlemektedir. Olguların % 72.5'i erkek, % 27.5'i kadındı. İntihar en sık 20-39 yaş grubunda görüldü. Eylemin % 42.6 oranında ev içinde veya bahçesinde meydana geldiği saptandı.

Tartışma: İntihar amacıyla ev içinde veya bahçesinde ası yönteminin seçilmesi; yöntemin kullanılabilirliği ve çevre şartları ile ilgili olarak ülkemizde yapılmış diğer araştırma sonuçları ile uyumludur. İntihar için 20-39 yaş arası gençlerin riskli grubu oluşturması bu yaş grubuna dikkat edilmesi gerektiğini göstermektedir.

Anahtar kelimeler: İntihar, otopsi, ası.

The Evaluation Of The Autopsied Suicide Cases At Our Department

SUMMARY

Aim: In this study we have examined forty-seven suicide cases between 1999-2003 who were autopsied in our department to evaluate suicide methods, age groups and causes of death.

Material and method: The autopsy reports of forty-seven suicide cases have been evaluated retrospectively and statistical analyses were made by SPSS for Windows.

Results: In our series, hanging was the most common used suicide method. Gunshot and shotgun injuries were the second common suicide method. 20-39 years age was the most frequent age group, and 72.5 % were male, 27.5 % were female. In 42.6 % of the suicide cases occurred in domestic places.

Conclusion: In our series hanging is the most frequent suicide method. Its usability and relationship with environmental conditions are corresponded to Turkey's results. Because most of the cases are in 20-39 age groups, it was concluded that special attention must be paid to the young generation who are under the risk of suicide.

Key words: Suicide, autopsy, hanging.

İntihar; kişinin kendi yaşamına son vermesi eylemi olarak tanımlanmaktadır. İntihar yöntemlerinin yaş grupları, toplumsal ve kültürel koşullara göre görülme sıklığında farklılıklar olsa da, temelde kişinin amacına en çabuk ulaşabileceği yöntemi seçtiği görülmektedir¹.

Ülkemizde Devlet İstatistik Enstitüsü'nün 2000 yılı verilerinde; intihar yöntemleri arasında ası ilk sırayı almakta, kadınların % 39.7'sinin erkeklerin % 45.2'sinin ası ile intihar ettiği belirtilmektedir². Ası ile intiharın çok görülmesinin nedeni ası vasıtasının basit, ucuz, kolay temin edilebilir olması, sonucun kesin ve niyet edildiğinde hemen uygulanabilmesidir³.

Ölüm olgularında olayın orijini belirlemek, adli tıbbi incelemeyi yapacak olan uzman için en zor işlemlerden biridir⁴. Çalışmamızda intihar eden olgulardaki seçilen yöntem ve mekan, yaş gruplarına göre dağılım ve ölüm nedenlerinin saptanması amaçlanmaktadır.

GEREÇ VE YÖNTEM

Adli Tıp Anabilim Dalı tarafından 1999-2003 yılları arasında otopsi ve ölü muayenesi yapılan 260

adli olgu içinde intihar sonucu öldüğü saptanan ve otopsi yapılan 47 olgu incelendi. Bu olgular; seçilen yöntem, ölüm nedeni, cinsiyet ve yaş gruplarına, seneler ve aylar içinde dağılımlarına göre ve olay yeri yönünden değerlendirildi. Tanımlayıcı istatistik olarak aritmetik ortalama, ±standart sapma ile verildi. Veriler, SPSS for Windows programına işlenerek, istatistiksel sonuçlar ve tablolar elde edildi.

BULGULAR

1999-2003 yılları arasında otopsi yapılan 260 olgudan % 18.1'i (47 olgu) intihar ederek ölmüştür. Olguların % 72.3'ü erkek (34 olgu), % 27.7'si kadındır (13 olgu). Olgular 15-77 yaşları arasındadır. Olguların yaş gruplarına göre dağılımı Tablo I'de gösterilmiştir. Yaş ortalaması 39.32 ± 16.68'dir. En fazla intihar 20-39 yaşları arasında görülmüştür.

Olguların % 85.1'i ası (% 72.5'i erkek, % 27.5'i kadın), % 14.9'u ateşli silahla (% 71.4'ü erkek, % 28.6'sı kadın) intihar etmiştir. Kayıtlarda zehirlenme olgusuna rastlanmamıştır. Kadınların % 84.6'sı, erkeklerin % 85.3'ü ası ile intihar etmiştir (Tablo II).

İntiharlar en sık nisan ayında (% 21.3, n:10)

¹Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, AYDIN

görülmüştür. Yıllara göre dağılımına bakıldığında en sık 2002 yılı içinde % 40.4 (n:19) oranında intihar olgusuna rastlanmıştır. Yıllar içerisinde cinsiyete göre dağılım yapıldığında, erkeklerin sayısının daima kadınlardan fazla olduğu görülmüştür.

Tablo I: Olguların yaş dağılımı

YAŞ	OLGU SAYISI	%
10-19	6	12.8
20-29	9	19.1
30-39	10	21.3
40-49	7	14.9
50-59	8	17.0
60-69	5	10.6
70 ve üzeri	2	4.3
TOPLAM	47	100.0

Tablo II: Olguların intihar şekli-cinsiyet dağılımı

İNTİHAR ŞEKLİ	CİNSİYET			
	Kadın		Erkek	
	n	%	n	%
Ası	11	27.5*	29	72.5*
Ateşli silah	2	28.6*	5	71.4*
TOPLAM	13	27.7*	34	72.3*

* Satır yüzdesi

İntihar yöntemi ile ölüm nedenlerinin karşılaştırılmasında ise 40 ası olgusunda ölüm; mekanik asfiksi, ateşli silah mermi çekirdeği ile intihar eden 3 olguda beyin doku harabiyeti, av tüfeği ile intihar eden 4 olgudan ikisinde beyin doku harabiyeti, ikisinde de büyük damar yaralanması sonucu meydana gelmiştir.

İntihar eyleminin gerçekleştiği yer 20 olguda (% 42.6) evin içi veya bahçesidir. Bunu sırasıyla açık arazi % 12.8 (n:6), inşaat alanı % 10.6 (n:5), iş yeri % 6.4 (n:3) izlemektedir. Otopsi kayıtlarında yer almayanlar ise % 27.7'dir. Ası olgularının % 45'inin de ev içi ve ev bahçesinde eylemi gerçekleştirdikleri saptanmıştır (Tablo III).

Tablo III: - Olguların olay yeri-intihar şekli dağılımı

OLAY YERİ	İNTİHAR ŞEKLİ					
	Ası		Ateşli silah		TOPLAM	
	n	%	n	%	n	%
Ev içi	12	92.3*	1	7.7*	13	27.7**
Ev bahçesi	6	85.7*	1	14.3*	7	14.8**
İnşaat alanı	5	100.0*	-	-	5	10.6**
Açık arazi	5	83.3*	1	16.7*	6	12.8**
İş yeri	1	33.3*	2	66.7*	3	6.4**
Bilinmeyen	11	84.6*	2	15.4*	13	27.7**
TOPLAM	40	85.1*	7	14.9*	47	100.0

* Satır yüzdesi ** Kolon yüzdesi

TARTIŞMA

Kaynaklarda intihar yöntemleri ve sıklığı açısından pek çok farklılıklar vardır. Çalışmamızda olgularımızın büyük bir kısmının ası yöntemi ile

intihar ettiklerini saptadık. Devlet İstatistik Enstitüsü 2000 yılı verilerine göre; intihar olgularının % 43.1'inin intihar yöntemi olarak ilk sırada asıyı, ikinci sırada ateşli silah kullanımını seçtikleri belirlenmiştir². Ülkemizde yapılan benzer çalışmalarda da ası ilk sırayı almaktadır⁵⁻⁸. Dülger'in araştırmasında intihar orijinli zehiremlerin en fazla olduğu, asının da bunu takip ettiği görülmektedir⁹. Fincancı, asının en sık erkeklerde görüldüğünü, kadınlarda ası ve zehirlenmenin eşit oranlarda olduğunu bildirmiştir¹⁰. Olgularımız arasında zehirlenme sonucu intiharların görülmemesinin nedeni Anabilim Dalımıza her olgunun intikal etmemesine bağlı olduğu düşünülmüştür. Diğer bir neden de toksik madde kullanımı sonucu hastaneye intikal eden olgular için otopsi isteminde bulunulmamasıdır.

Çalışmamızda intihar eden olguların çoğunluğunun genç ve erişkin yaş grubunda olması dikkat çekicidir. Benzer çalışmalarda da bu yaş grubunda intiharların fazla görüldüğünü saptadık⁵⁻⁸. Bu konuda; genç ve erişkin yaş gruplarının çevresel, ekonomik ve sosyal faktörlerden en fazla etkilenen grup olmasını, yanında aile içi çatışmalar, aile bireylerinin çocuklarını yeterince gözlemleyememesi, okul başarısızlıkları, başarısız aşk ve iş olayları ile evlilik problemlerinin etkili olduğunu düşünüyoruz.

Olay yeri olarak en sık ev içi ve ev bahçesinin seçilmesi ası olguları üzerinde yapılan benzer çalışmalarla uyumludur¹¹.

İntiharların Maes ve arkadaşlarının yaptığı araştırmada¹², Mart-Nisan-Ağustos aylarında yüksek, aralık-ocak aylarında düşük olduğu belirtilmiştir. Bizim çalışmamızda da intiharlar en sık Nisan ayında görülmüştür. Katkıcı'nın Sivas'da yaptığı çalışmada ise Ocak ve Haziran aylarında fazla olduğu saptanmıştır⁸.

Çalışmamızda, ölüm nedenleri kullanılan intihar yöntemleri ile uyumludur. Ası sonucu ölümlerde mekanik asfiksi en sık ölüm nedenidir^{1,13,14}. Ateşli silah yaralanmalarında en sık orijin cinayet olmasına karşın, bitişik atışlarda orijin en sık intihar olup, kullanılan ele göre sağ veya sol şakak en çok tercih edilen bölgelerdir¹⁵.

İntihar olaylarının en aza indirilebilmesi için, başarısız intihar girişiminde bulunan ve intihar riski taşıyan olguların psikiyatrik açıdan takip ve tedavi edilmesi gerekmektedir. Bu gruptaki genç ve erişkinlere toplum olarak destek vermemiz gerektiğini düşünmekteyiz.

KAYNAKLAR

1. Polat O. Adli Tıp. Der Yayınları, 247-54.
2. <http://www.die.gov.tr/istTablolar.htm#gen>
3. Gök Ş. Adli Tıp. 5. Baskı İstanbul: Filiz Kitabevi, 1983: 111-23.
4. Knight B. Forensic Pathology. Second Edition. London: Edward Arnold Ltd, 1996.

5. Balcı YG. Eskişehir'de 1997-2001 yılları arasındaki intiharlar, Adli Tıp Dergisi, 2003; 17(1): 33-9.
6. Durak D, Çoltu A, Dama D. İntiharlarda kullanılan yöntemler ve rastlanma sıklığı, 1.Ulusal Adli Tıp Kongresi Poster Sunuları Kitabı, İstanbul, 1-4 Kasım 1994, 301-6.
7. Salaçin S, Gülmen MK, Çekin N, Şen F. Adana'da kaza, cinayet ve intiharlarda ölüm nedenleri ve rastlanma sıklığı, 7.Ulusal Adli Tıp Günleri Poster Sunuları Kitabı, Antalya 1-5 Kasım 1993, 327-31.
8. Katkıcı U, Özkök MS, Özkara E. Sivas ilinde intihar olgularının değerlendirilmesi, 1.Adli Bilimler Kongre Kitabı, Adana 12-15 Nisan 1994, 115-8.
9. Dülger HE, Yemişçigil A, Karali H, Ege B, Hancı İH. İntihar sonucu ölüm olgularının retrospektif incelenmesi, Adli Tıp Dergisi 1991; 7: 115-8.
10. Fincancı ŞK, Elmas İ, Kırangil B, İmrağ C. Suicide methods: An analysis of 184 cases. Presented in 13 th. IAFS Congress in Dusseldorf 22-28 August 1993.
11. Ege B, Karadeniz Z, Yemişçigil A. Ası olgularının retrospektif incelenmesi, 3.Adli Bilimler Kongresi, Kuşadası 14-17 Nisan 1998.
12. Maes M, Cosyns P, Meltzer HY, et al. Seasonality in violent suicide but not in nonviolent suicide or homicide. Am J Psychiatry. 1993; 150: 1380-5.
13. Dimairo VJ, Dimairo D. Forensic Pathology. Second Edition CRC Press LLC, 2001.
14. Soysal Z, Çakalır C. Adli Tıp. Cilt I. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Yayınlarından, 1999.
15. Soysal Z, Çakalır C. Adli Tıp. Cilt I. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Yayınlarından, 1999.

YAZIŞMA ADRESİ

Uzm.Dr.Özlem EREL
Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp
Anabilim Dalı, AYDIN

Tel : 444 1 256 - 388

Email : overel@yahoo.com

Geliş Tarihi : 13.06.2003

Kabul Tarihi : 10.10.2003